



УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА
Верховний Архієпископ Києво-Галицький

Вих. ВА 21/151

Аркуш 1 із 4-х

ПОСЛАННЯ
БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА
ДО МОЛОДІ НА КВІТНУ НЕДІЛЮ

Дорога в Христі молоде в Україні та на поселеннях!

Вербна неділя, свято Господнього входу в Єрусалим – це той день, коли Церква з винятковою увагою огортає вас своїми думками і молитвами. Наша традиція молитовного спілкування є надзвичайно важливим досвідом особливо зараз, коли, у зв'язку з карантинними обмеженнями і соціальним дистанціюванням, ми мусимо докладати ще більше зусиль, щоб зберігати наші стосунки живими і міцними. COVID-19 завдав удару всім: старшим і молодим, родинам і спільнотам – тому Церква бажає бути поруч із кожною людиною. Однак зокрема ми хочемо супроводжувати молодих людей, які зростають і формуються в цей час величезних викликів і випробувань.

Якщо вам зараз двадцять один рік, то третина вашого життя пройшла огорнена мороком війни на Сході України, а останні півтора року ви переживаєте глобальну пандемію, якої світ не знав уже століття. Додаймо ще політичну поляризацію, економічні негаразди в багатьох країнах нашого проживання та особисту турбулентність, яка притаманна кожній молодій людині, – отримаємо заплутаний клубок, а часом майже вибухову суміш.

Проте Христова Благовість запевняє нас, що в події, яку згадуємо сьогодні, незважаючи на те що вона відбулася дві тисячі років тому, є чимало тонких відповідей на виклики сучасності. Що ж ми святкуємо і заново переживаємо цього дня?

Після трьох років проповідання і навчання в різних куточках Ізраїлю, зцілень, чудес і конфліктів з учителями закону, Ісус разом із учнями йде до Єрусалиму, щоб там святкувати Пасху. Така практика – святкувати Пасху в храмовому місті – була для тогочасного Божого народу духовною подією року! Уявімо собі тогочасний Єрусалим – столицю країни, велике місто, море прочан з усього світу, римські легіонери, купці й торговці, кожен із яких намагається знайти собі роль і місце. Схоже на наш глобалізований світ, чи не так? І тут з'являється Ісус. Він щойно воскресив Лазаря, багато мешканців і паломників Його добре знають завдяки проповідям, зціленням і чудам, які Він учинив раніше, а тому новина про Його появу миттю облітає місто, і люди виходять Його зустріти.

Кого вони зустрічають? В'їзд Христа в Єрусалим називають тріумфальним, царським. На це вказують різні знаки – пальмове гілля, яке в стародавньому світі

вважалося символом перемоги; ослятко, яке для юдеїв уособлювало здійснення пророцтва про Месію, що прийде визволити народ від поневолення; натопт, який вітає Христа вигуками «Осанна!» і називає царем.

У біблійному сенсі цар Ізраїлю — це той, хто створює і захищає простір життя для свого люду і є посередником між Богом і Його народом. Тобто через царя Бог постійно творить, животворить свій народ і ним опікується. На час подій, про які чуємо, царя вже немає багато століть — полон змінився на поневолення, повстання зазнають поразок, народ звикає до щоразу нових загарбників, починає співпрацювати з ними, щоб вижити. Та юдеї не втрачають надії, очікують царя-воїна, який визволить народ, припинить римське панування, поверне минулу славу і дасть достаток.

Що ж, зрештою, відбувається? Цар таки приходить, але Він інший, аніж сподівалися тоді юдеї і уявляємо сьогодні ми. Приходить не посередник, а сам Господь, не завойовник, а Бог-Творець і Спаситель, який захотів стати слугою для свого створіння. Він дарує перемогу, але нікого не поневолює. У Його обозі немає полонених, трофеї ж отримують усі. Він захоплює, але не країну, місто чи трон, як цього боялися римляни та юдейська верхівка, а серця людей, — захоплює собою, приваблює власним прикладом, зворушує своїм Словом, кличе йти за Ним!

Куди, куди йде Христос і кличе інших? Єрусалимські археологи відтворили Господній шлях через Єрусалим. Вони стверджують, що Він входив у місто через південні ворота при Силоамській купелі, місце, відоме також як «Нижнє місто». Там збиралися знедолені, бідні, хворі та каліки, позбавлені шансу на життя і навіть можливості піднятися на Храмову гору та принести жертву, щоб святкувати, як усі. Він іде до упослідженого, відкиненого народу, щоб відкрити йому простір життя і здоров'я та дарувати Пасху. Саме ці люди першими — разом із захопленою та зворушеною молоддю — вітають Його як Спасителя і Месію.

Вислів «Осанна! Благословен, хто йде в ім'я Господнє, Цар Ізраїлів!» мовою сучасної людини можна перекласти як «Благословенний той, хто дає мені шанс, можливість піднятися з дна, куди мене закинуло життя, віднайти себе в цьому великому чужому мегаполісі». Божественна сила Христа проявляється в тому, що Він робить для цих людей можливим неможливе — зцілює тих, кому тогочасне лікарське мистецтво не здатне допомогти, дозволяє відчути себе гідними в очах Божих тим, кого суспільство і навіть священнослужителі принижують чи відкидають, а через воскресення Лазаря показує, що має владу повертати життя тим, хто не має надії і сили жити.

Христос дає шанс усім! Дивний цей Цар! Він не забирає життя в опонентів, а навпаки — віддає своє життя. Адже фінальною точкою тріумфального в'їзду Христа в Єрусалим є Голгота, а Його трон — хрест. Звідти Він царює не лише над Юдеєю, як глузливо написали римські воїни, а над усім світом, звідти перемагає не земних ворогів, а гріх і саму смерть.

Цар, якого сьогодні вітаємо вербовими галузками, нічого в нас не забирає, а все нам подає і віддає. Дарує і захищає «життєвий простір» для всіх, здійснює всі мрії

сучасної молоді людини. Він не просто відкриває сенс життя, як великий учитель чи пророк, а дає його, як може лише Бог. Саме про цю Божу силу і владу — зцілювати і давати життя — так важливо пам'ятати сьогодні, коли наш світ тремтить через пандемію, що зробила нас заручниками страху. Вірус немилосердно вбиває і калічить — мабуть, у кожного є друзі, родичі чи знайомі, які стали його жертвами. Крім того, він поцілів у саме серце людських стосунків — сьогодні інша людина в нашій людській уяві являє собою не таїну і можливість, а небезпеку і загрозу. Коронавірусний світ вже змінив наші рефлекси та звички. Людство вже понад рік живе в режимі самозбереження. Незнайомці в громадському транспорті чи супермаркеті не можуть обмінятися випадковими усмішками, а друзі стримуються від спонтанних обіймів підтримки та приязні. Захищаючи своїх старших родичів від хвороби, ми мимовільно розширюємо межі їхньої самотності.

Не сумніваймося, світ визволиться з полону пандемії! Ми, християни, віримо, що порятунок приходить від Бога. Проте Він делікатно діє через розум, серце і руки людини, надавши їй усі необхідні засоби. Наші ближні — це не лише небезпека, а й порятунок. Йдеться про лікарів, які відчайдушно борються за кожне життя; про волонтерів, які купують апарати штучного дихання та кисневі концентратори; про добровольців, які допомагають коштами і продуктами; про тих, які, дотримуючись правил, зберігають людяність; про наших ближніх і друзів, які, попри всі обмеження, супроводжують нас своїми зичливими думками, щирою молитвою, щоденною послугою. Пандемія вчить нас не боятися, а навпаки — розуміти, що ми, незважаючи на свою крихкість, все ж таки сильні.

Однак ми ще не повністю усвідомлюємо, наскільки зранені теперішнім досвідом і наскільки глибока ця глобальна травма. Коронавірус оголив і загострив емоційні та соціальні проблеми в багатьох людей. Ми зніmemo маски — та чи зможемо довіряти? Чи не буде нашим автоматичним рефлексом замкнути двері і серце перед болем іншого, лишень пробіжить тінь страху, що він може бути загрозою? На ці запитання немає готових відповідей. Дорогі молоді люди, саме разом із вами Церква їх шукатиме і намагатиметься гоїти рани сучасної людини, спричинені пандемією та іншими викликами й проблемами, які увиразнила глобальна хвороба.

Людство потребує Цілителя. Лише Він здатний нас захопити, зворушити, наповнити змістом, дати відчуття, що ми спроможні і цей шторм пережити. Господь стишує бурю і водночас вчить нас веслувати.

«Не бійся, дочко Сіону, ось іде твій цар верхи на жереб'яті ослиці» (Ів. 12, 15; пор. Зах. 9, 9). Дорога українська молоде, разом з усім світом ти переживаєш так багато труднощів! Можливо, через пандемію і карантин хтось втратив роботу чи студентський підробіток, хтось не зміг вступити до омріяного університету чи поїхати вчитися за кордон, хтось змушений повністю змінити свої плани чи поставити мрії на паузу, хтось раптово втратив рідних і друзів...

Проте не біймося, у час цих викликів наш Цар, наш Господь є поруч із нами, так само як Він був разом із Марією та Мартою, коли вони оплакували свого брата Лазаря,

чи з відкинутими біля Силоамської купелі. Він там, де біль, страх і відчай, щоб загоювати рани, заспокоювати, обнадіювати та творити простір життя.

Господь Бог є лідером і провідником, який не принижує і не захоплює силою, а дає відчуття гідності та окрилює. Тому, шукаючи земних авторитетів і вчителів, звертайте увагу на тих, у кому є щось Христове, хто не лякається болю, натомість старається його полегшувати, хто не панує, а служить, хто кличе за собою, приваблюючи власним прикладом, а не поневолює. І самі будьте такими. Нехай Господь у сьогоднішньому святі захопить і зворушить наші серця, поведе за собою та дасть силу заспівати: «Осанна во вишніх! Благословен, хто йде в ім'я Господнє!».

Благословення Господнє на вас!



Дано в Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
у день Святої Матрони, що в Солуні,
9 квітня 2021 року Божого

Отцям-душпастирям доручаємо зачитати вірним це Послання після кожної Божественної Літургії у Квітну неділю, 25 квітня цього року.